

Temat: **Czas wielkich papieży**

Cel ogólny:

Poznanie postaci wybranych następców św. Piotra, posługujących w wieku XX i XXI

- Piusa XII,
- św. Jana XXIII,
- bł. Pawła VI,
- Jana Pawła I,
- św. Jana Pawła II,
- Benedykta XVI

Cele szczegółowe:

Uczeń wie, kim byli wybrani papieże w XX i XXI wieku.

Uczeń rozumie znaczenie posługi papieża w konkretnym czasie.

Uczeń jest świadom odpowiedzialności Ojca Świętego.

Uczeń modli się za papieża.

POLECENIE DLA UCZNIA

Prezentacja fragmentu filmu z inauguracji pontyfikatu papieża Franciszka z przekazanie insygniów posługi papieskiej i wyjaśnienie na czym polega posługa papieża w Kościele. www.youtube.com/watch?v=yr7WgK-E25g (obejrzyj film)

Po obejrzeniu filmu odpowiedz na pytania:

1. **Jakie są insygnia posługi papieskiej?**
2. **Od kogo papież otrzymuje władzę?**
3. **Kim jest papież?**

Proszę przeczytaj o najważniejszych dokonaniach pięciu papieży i sporządź, krótką notatkę na temat każdego z nich.

1. Piusa XII,
2. Jana XIII,
3. Pawła VI,
4. Jana Pawła I,
5. Benedykta XVI.

Osobne katechezy będą poświęcone papieżowi Janowi Pawłowi II i papieżowi Franciszkowi.

Przesyłam *Teksty do pracy oraz linki*

Pius XII (imię świeckie: Eugenio Giovanni Pacelli) (ur. w 1876 w Rzymie, zm. w 1958 roku w Castel Gandolfo we Włoszech) - włoski duchowny katolicki, 260. papież Kościoła katolickiego. W ostatnim roku życia i pontyfikatu mianował Karola Wojtyłę biskupem tytularnym Ombrii i biskupem pomocniczym Krakowa. Konsekracja biskupia Wojtyły odbyła się w katedrze na Wawelu na kilkanaście dni przed śmiercią Piusa XII.

Pochodził z arystokracji rzymskiej, od lat blisko związanej ze Stolicą Apostolską. Po maturze w 1894 roku wstąpił do seminarium duchownego. Święcenia kapłańskie otrzymał w 1899 roku. W 1902 roku obronił doktorat z prawa kanonicznego i rozpoczął pracę w watykańskim Sekretariacie Stanu. W 1917 roku otrzymał święcenia biskupie i został mianowany nuncjuszem apostolskim w Bawarii, która do 1918 roku utrzymywała własne przedstawicielstwo dyplomatyczne w Watykanie. Trzy lata później, bp Pacelli

objął nuncjaturę apostolską w Berlinie. W 1929 roku mianowany kardynałem, a rok później watykańskim Sekretarzem Stanu, odpowiadającym za dyplomatyczne kontakty Stolicy Apostolskiej.

W 1933 roku przyczynił się do podpisania konkordatu z władzami III Rzeszy.

2 marca 1939 roku, po śmierci Piusa XI wybrany następcą św. Piotra podczas jednodniowego konklawe[1].

Podczas II wojny światowej udzielał wsparcia kilku tysiącom Żydów, którzy za jego wiedzą schronili się na terenie Watykanu[2]. Z uwagi na delikatną sytuację katolików w krajach okupowanych przez hitlerowców i samych Niemczech, starał się podczas wojny prowadzić ostrożną politykę dyplomatyczną. Z biegiem czasu i odkrywaniem kolejnych nieznanych dokumentów widać jednak, że podejmował wiele skutecznych działań na rzecz wszystkich ofiar wojny[3].

Ogłosił 40 encyklik. Na początku lat 50. dokonał zmian liturgicznych, dopuszczających wieczorną celebrację Mszy św. i skracających do trzech godzin długość postu eucharystycznego przed przyjęciem Komunii. Zreformował liturgię Triduum Paschalnego oraz zezwolił na szersze używanie języków narodowych w liturgiach sakramentów.

W 1950 roku ogłosił dogmat o Wniebowzięciu Najświętszej Marii Panny.

http://www.centrumjp2.pl/wikip2/index.php?title=Pius_XII

Jan XXIII (imię świeckie: Angelo Giuseppe Roncalli) (ur. w 1881 w Sotto il Monte we Włoszech, zm. w 1963 roku w Watykanie) - włoski duchowny katolicki, błogosławiony Kościoła, beatyfikowany przez Jana Pawła II w 2000 roku wraz z papieżem Piusem IX.

Pochodził z regionu Bergamo z biednej rodziny rolniczej. W wieku 12 lat rozpoczął naukę w niższym seminarium duchownym. Święcenia kapłańskie przyjął w 1904 roku. W czasie I wojny światowej pełnił posługę kapelana w armii. W 1925 roku został mianowany wikariuszem papieskim w Bułgarii i jednocześnie otrzymał sakrę biskupią. W latach 1930-tych pełnił funkcję delegata papieskiego w Turcji i Grecji. Po wyzwoleniu Francji spod okupacji hitlerowskiej w 1944 roku objął godność nuncjusza apostolskiego w Paryżu, a następnie stałego przedstawiciela Watykanu przy UNESCO.

Kapelusz kardynalski odebrał z rąk Piusa XII w 1953 roku. Jednocześnie został mianowany patriarchą Wenecji (historyczny tytuł metropolitów tego miasta).

Wybrany papieżem 28 października 1958 roku podczas trzeciego dnia konklawe zwołanego po śmierci Piusa XII. W chwili wyboru miał 77 lat.

W 1960 roku utworzył Sekretariat Jedności Chrześcijan.

W 1962 roku zwołał obrady Soboru Watykańskiego II i uczestniczył w jego I sesji (11 X – 8 XII 1962 roku). Wydał 8 encyklik, w tym najbardziej znane: Mater et Magistra (1961) i Pacem in terris (1963).

W 1962 roku promulgował zreformowany Mszał Rzymski i brewiarz. Były to ostatnie zmiany w łacińskiej liturgii przed wprowadzeniem przez Pawła VI nowego Mszału w 1970 roku.

Z uwagi na osobiste usposobienie, skłonność do dialogu i działania na rzecz pokoju światowego (zwłaszcza podczas kryzysu kubańskiego w 1962 roku, gdy odbył osobiste rozmowy telefoniczne z przedstawicielami władz USA i ZSRR) zyskał przydomek dobrego papieża Jana[1].

http://www.centrumjp2.pl/wikip2/index.php?title=Jan_XXIII

Paweł VI (imię świeckie: Giovanni Battista Montini) (ur. w 1897 w Concesio, zm. w 1978 roku w Castel Gandolfo we Włoszech) - włoski duchowny katolicki, arcybiskup Mediolanu, 262 papież Kościoła katolickiego w latach 1963-1978. Podniósł Karola Wojtyłę do godności arcybiskupiej w 1963 roku i mianował kardynałem w 1967 roku. Błogosławiony Kościoła katolickiego, beatyfikowany w 2014 przez papieża Franciszka.

Pochodził z Lombardii. Jego starszym bratem był Ludovico Montini, prominentny polityk włoskiej chadecji oraz kandydat na prezydenta Republiki w 1964 roku. Po zdaniu matury w 1916 roku wstąpił do seminarium duchownego w Brescii, gdzie cztery lata później został wyświęcony na kapłana. Studiował prawo kanoniczne i filozofię na Uniwersytecie Gregoriańskim w Rzymie. W 1923 roku rozpoczął pracę w dyplomacji watykańskiej. Od maja do listopada tego roku pełnił funkcję sekretarza nuncjusza apostolskiego w Polsce.

W 1954 roku został arcybiskupem Mediolanu. W archidiecezji znany był z dobrych kontaktów ze światem pracy i popularyzowania katolickiej nauki społecznej[1].

W 1958 roku papież bł. Jan XXIII mianował go kardynałem. Uczestniczył w przygotowaniach do Soboru Watykańskiego II. 21 czerwca 1963 roku, w trzecim dniu konklawe zwołanego po śmierci bł. Jana XXIII, został wybrany papieżem. Dokończył rozpoczęte za poprzednika dzieło soborowe, zwołując trzy kolejne sesje Vaticanum II, ostatecznie zakończonego w 1965 roku.

Za czasów pontyfikatu ogłosił 7 encyklik, wśród których za najważniejsze uznaje się *Ecclesiam suam* (1964), dotyczącą misji Kościoła w świecie współczesnym, *Mysterium fidei* (1965) o kulcie Eucharystii, *Populorum progressio* (1967) na temat rozwoju ludów, *Sacerdotalis coelibatus* (1967) o celibacie duchownych w obrządku łacińskim oraz *Humanae vitae* (1968) o zasadach życia małżeńskiego i kwestii naturalnego planowania rodziny.

Odbył kilka podróży apostolskich po świecie, a w 1965 roku odwiedził ONZ, gdzie wystąpił na dorocznej sesji Zgromadzenia Ogólnego Narodów Zjednoczonych.

W 1967 roku ustanowił Światowy Synod Biskupów - konsultacyjne i doradcze ciało złożone z biskupów z całego świata, podejmujące pogłębioną refleksję nad najważniejszymi problemami duszpasterskimi Kościoła. Synody odbywają się w Rzymie, każdorazowo pod przewodnictwem papieża. Za pontyfikatu Montiniego odbyło się pięć sesji synodalnych (1967, 1971, 1974, 1977), w tym jedna nadzwyczajna (1969).

Paweł VI dokonał wielu znaczących zmian w liturgii Kościoła łacińskiego i w przepisach dyscyplinarnych. W 1966 roku ogłosił konstytucję apostolską *Paenitemini* redukującą obowiązkowy post przed przyjęciem Komunii św. z trzech godzin do godziny, a także zmniejszającą ilość obowiązkowych dni postnych dla wiernych obrządku łacińskiego, znosząc m. in. obowiązek postu ścisłego w tzw. Suche Dni, przypadające raz na kwartał. W 1970 roku promulgował Nowy Mszał Rzymski, kodyfikujący największe od czasów Soboru Trydenckiego zmiany w łacińskiej liturgii Mszy św. Wprowadził nowy, zreformowany brewiarz, który przyjął nazwę Liturgii Godzin - codziennej modlitwy Ludu Bożego. Papież zalecił odmawiać ją nie tylko kapłanom, ale także wszystkim świeckim.

Rozpoczął aktywny dialog ekumeniczny z prawosławiem. Wraz z patriarchą Konstantynopola Atenagorasem wspólnie doprowadził do cofnięcia wzajemnej anatemy, rzuconej na siebie przez obydwa Kościoły podczas Wielkiej Schizmy w 1054 roku[2].

W czerwcu 1972 roku ogłosił bullę *Episcoporum Poloniae coetus* ustanawiającą polskie diecezje na ziemiach odzyskanych. Do momentu ogłoszenia dokumentu, polscy hierarchowie na tych terenach mogli się posługiwać jedynie tytułem tymczasowych administratorów apostolskich, a nie pełnoprawnych ordynariuszy diecezji.

W 1993 roku Jan Paweł II wydał zgodę na rozpoczęcie procesu beatyfikacyjnego Pawła VI na szczeblu diecezjalnym. Trwał on do 1999 roku. W 2012 roku Benedykt XVI ogłosił dekret o heroiczności cnót papieża Montiniego. W maju 2014 watykańska Kongregacja Spraw Kanonizacyjnych uznała autentyczność cudu dokonanego za wstawiennictwem Pawła VI. Dotyczył on

niewytłumaczalnego przez medycynę wyzdrowienia dziecka w fazie rozwoju płodowego, które miało miejsce w Kalifornii przed 18 laty. Chłopiec znajdujący w fazie płodowej cierpiał na nieodwracalne uszkodzenie mózgu, a lekarze sugerowali matce dokonanie aborcji. W tym samym czasie kobieta zaczęła gorąco modlić się poprzez wstawiennictwo papieża, który w encyklice Humanae vitae zdecydowanie podkreślił swój sprzeciw wobec przerywania ciąży. Dziecko przyszło na świat bez problemów, a ostateczny werdykt lekarzy stwierdzający na podstawie dokumentacji ustąpienie schorzenia wydano po ukończeniu przez chłopca 15 roku życia[3].

Beatyfikacji Pawła VI dokonał w Watykanie papież Franciszek w niedzielę, 19 października 2014 roku. W uroczystościach uczestniczył także papież-emeryt Benedykt XVI.

http://www.centrumjp2.pl/wikip2/index.php?title=Pawe%C5%82_VI

Jan Paweł I (imię świeckie: Albino Luciani) (ur. w 1912 w Forno di Canale we Włoszech, zm. w 1978 roku w Watykanie) - 263 papież Kościoła katolickiego, poprzednik Jana Pawła II na Tronie Piotrowym. Wybrany papieżem po śmierci Pawła VI, podczas jednodniowego konklawe w dniach 25-26 sierpnia 1978 roku. Jego pontyfikat był jednym z najkrótszych w dziejach nowożytnego Kościoła i trwał zaledwie 33 dni, do nagłej śmierci papieża na atak serca w nocy 28 września 1978 roku. Przyszły papież pochodził z biednej rodziny robotniczej z północnych Włoch. Jego matka była osobą głęboko wierzącą, ojciec przez większą część życia sympatyzował z ruchem socjalistycznym i określał się jako antyklerykał[1]. Albino od dziecka wyróżniał się pobożnością i w wieku zaledwie 11 lat wstąpił do niższego seminarium duchownego w miejscowości Feltre (w regionie Wenecja Euganejska przy granicy Włoch z Austrią). Naukę kontynuował w seminarium w Belluno, gdzie w 1935 roku przyjął święcenia kapłańskie. W 1946 roku obronił doktorat z teologii dogmatycznej na Uniwersytecie Gregoriańskim w Rzymie. Od 1954 roku pełnił funkcję wikariusza generalnego diecezji Belluno. W tym czasie rozpoczął aktywną działalność pisarską, publikując książki prezentujące w popularnej formie podstawowe dogmaty wiary i zagadnienia etyki chrześcijańskiej. W 1958 roku papież Jan XXIII udzielił mu święceń biskupich i mianował pasterzem diecezji Vittorio Veneto. W 1969 roku z rąk papieża Pawła VI otrzymał godność patriarchy Wenecji (tytuł ten, zgodnie z wielowiekową tradycją Kościoła we Włoszech noszą wszyscy metropolici tego miasta). W 1972 roku został wiceprzewodniczącym Konferencji Episkopatu Włoch, a rok później wyniesiono go do godności kardynalskiej[2]. Na konklawe w sierpniu 1978 roku wybrany papieżem przez 111 kardynałów-elektorów, w tym Karola Wojtyłę i Stefana Wyszyńskiego. Jego wybór, podobnie jak elekcję Jana Pawła II, ogłosił z balkonu Bazyliki św. Piotra kardynał Pericle Felici. Po wyborze przybrał imię Jan Paweł I, co wskazywało na zamiar kontynuowania dzieła dwóch poprzedników: Jana XXIII i Pawła VI.

Bezpośredni i pełen życzliwości styl bycia Jana Pawła I zyskał mu przydomek "papieża uśmiechu"[3].

Nagła śmierć papieża w 33 dniu pontyfikatu była szokiem dla całego świata, wywołując liczne spekulacje i kontrowersje, łącznie z niepotwierdzonymi do dzisiaj dywagacjami o udziale osób trzecich w zgonie Jana Pawła I[4].

http://www.centrumjp2.pl/wikip2/index.php?title=Jan_Pawe%C5%82_I

Benedykt XVI (do momentu wyboru: Joseph Alois Ratzinger) łac. Benedictus, niemiecki duchowny, 265. papież (19 kwietnia 2005 - 28 lutego 2013). W lutym 2013 zrezygnował z funkcji papieża i przeszedł na emeryturę. Joseph Ratzinger urodził się w 1927 r. w Marktl w Niemczech.[1]. Jako najmłodszy syn żandarma i kucharki. Miał dwójkę rodzeństwa (brata i siostrę). W wieku 18 lat rozpoczął studia filozoficzno-teologiczne w wyższym seminarium duchownym we Fryzyndze. Dwa lata później na uniwersytecie w Monachium. Święcenia kapłańskie przyjął w czerwcu 1951 roku. W latach 1977-1982 był kardynałem i arcybiskupem Monachium i Freisingi. Od 1982 bliski współpracownik papieża Jana Pawła II w Watykanie. Po śmierci Jana Pawła II został wybrany na urząd papieski podczas dwudniowego konklawe. Przyjął wówczas imię Benedykt XVI. Od 19 kwietnia 2005 sprawował najwyższy urząd w Kościele. W trakcie swojego pontyfikatu kontynuował dzieło swojego poprzednika.

Benedykt XVI odbył 24 podróże zagraniczne, w tym jedną do Polski. Miała ona miejsce w dniach od 25 do 28 maja 2006 roku.

http://www.centrumjp2.pl/wikip2/index.php?title=Benedykt_XVI